

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Zdeňka Macháčka v právní věci žalobce **MUDr. M.V.**, bytem ■■■, zastoupeného Mgr. Markem Bukovským, advokátem se sídlem Na Příkopě 814, Vsetín, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2017, č. j. OÚPSŘ 311/2016-rozh.,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 26. 1. 2017, č. j. OÚPSŘ 311/2016-rozh., se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Chrástava, odboru výstavby a územní správy (dále jen “stavební úřad“), ze dne 14. 9. 2016, č. j. OVUS/4024/2016/GB. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žalobcova žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby „■■■ – novostavba rodinného domu“ na pozemku parc. č. ■■■ v k. ú. ■■■ (nadále bude pozemek označován bez uvedení názvu k. ú.). Změna prvostupňového rozhodnutí spočívala v tom, že žalovaný do výroku rozhodnutí doplnil odkaz na § 92 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a § 149 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, podle nichž byla žádost zamítnuta, v ostatních částech bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

Žalobce předeslal, že pozemek parc. č. ■■■ nabyt od právních předchůdců v roce 2011 a dle platného územního plánu obce ■■■ je pozemek určen k zastavění jako plocha smíšená

(plocha č. 4 s předpokladem umístění 5 rodinných domů). Jeho právní předchůdci nabyli pozemek jako zastavitelný přímo od obce, která je pořizovatelem územního plánu. Územní plán byl pořizován v době, kdy již byl libereckou pobočkou Památkového ústavu Ústí nad Labem vyhotoven Statut památkové zóny, který počítal s ochranou všech objektů a prostorů v památkové zóně. Žalobce proto zdůraznil, že pořizovateli i dotčeným orgánům byly hodnoty v území známy, i s ohledem na tyto hodnoty byla část pozemku parc. č. ■■■ určena k zastavění, proto ho koupil.

Žalobní námitky žalobce směřoval nejprve vůči závaznému stanovisku Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, oddělení státní památkové péče (dále jen „orgán státní památkové péče“) ze dne 30. 8. 2016, č. j. MML/ZPPP/bad/172180/16-SZ124510/16/7. Nesprávným je podle žalobce skutkové zjištění, že v úrovni parcely se v této části obce nenachází žádné stavby a že daná lokalita je charakteristická ustoupením obytné zástavby od komunikace na jihu až za vodní tok a na severní straně do vyšších poloh strmě se zvedajícího svahu údolí. Žalobce naopak tvrdil, že v úrovni a blízkosti jeho pozemku jsou umístěny rodinné domy č. p. ■■■ na pozemku parc. č. ■■■, č. p. ■■■ na pozemku parc. č. ■■■, případně také č. p. ■■■ na pozemku parc. č. ■■■, které jsou přímo napojeny na pozemní komunikaci a neustupují od komunikace na jih. Rodinné domy č. p. ■■■ na pozemku parc. č. ■■■, č. p. ■■■ na parc. č. ■■■, č. p. ■■■ na parc. č. ■■■, č. p. ■■■ na parc. č. ■■■ ze severní strany také bezprostředně sousedí s pozemní komunikací, není pravdou, že by zástavba na této straně ustupovala strmě až do vyšších poloh údolí.

Podle žalobce nebyl orgán státní památkové péče oprávněn hodnotit, zda jde o pozemek zastavitelný či nikoli s odkazem na nově projednávaný územní plán. Nadto podle nového návrhu územního plánu je pozemek parc. č. ■■■ opět zařazen do plochy bydlení individuální. Žalobce také nesouhlasil s tvrzením, že zařazení pozemku do plochy pro bydlení neznamená možnost zástavby rodinným domem. Tyto úvahy orgánu státní památkové péče jdou nad rámec jeho pravomoci. Namítal-li orgán státní památkové péče, že obec ■■■ byla za vesnickou památkovou zónu prohlášena posléze, žalobce oponoval tím, že platný územní plán vyhlášení vesnické památkové zóny zohledňoval, žalobce odkázal na textovou část, kapitolu C2. Památková ochrana. Již v době, kdy byl územní plán pořizován, byl vyhotoven Statut památkové zóny s ochranou všech objektů a prostorů v této zóně. Názor o nezastavitelnosti dotčeného pozemku nebyl a není podporován pořizovatelem územního plánu Magistrátem města Liberec. Pokud měl orgán státní památkové péče za to, že dotčený pozemek je z hlediska památkové péče nevhodný pro zástavbu, měl svoje stanovisko prezentovat již v procesu pořizování platného územního plánu.

Za nepřezkoumatelný označil žalobce závěr orgánu státní památkové péče, že zástavbou ploch by došlo k zásadní, negativní a nevhodné pohledové změně v dotčené části vesnické památkové zóny. Orgán státní památkové péče se nezabýval skutečným stavem a charakterem oblasti, ten stanovisku již neodpovídá. Ačkoliv v žádosti o závazné stanovisko žalobce uvedl řadu nemovitostí, které dle jeho názoru tvoří charakter oblasti, na uvedené skutečnosti orgán státní památkové péče nereagoval, jednal proto libovolně a závazné stanovisko je nepřezkoumatelné. Rovněž závěr, že naddimenzovanost stavby, rozdílná úroveň hřebenu obytné stavby a garáže, přítomnost lodžie, množství, velikost a umístění střešních vikýřů způsobí negativní a nevratnou změnu vzhledu exponované části vesnické památkové zóny, je nepřezkoumatelný. Už v žádosti žalobce upozornil na existenci mnoha dalších staveb

v obci, které shodné vytýkané prvky obsahují, tento argument nebyl vypořádán ani zohledněn.

Žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí žalovaného vycházelo z vadného závazného stanoviska Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení památkové péče (dále jen „nadřízený orgán státní památkové péče“ či „nadřízený dotčený orgán“), ze dne 12. 12. 2016, č. j. KULK 95365/2016 KSCR234/2016. Ačkoli nadřízený dotčený orgán určitým způsobem korigoval závěry orgánu státní památkové péče, nesprávně vycházel z předpokladu, že orgán státní památkové péče neměl možnost hodnoty památkové péče zohlednit a chránit při pořizování územního plánu z důvodu pozdějšího vyhlášení vesnické památkové zóny s účinností od 1. 1. 2005. Podle názoru žalobce je pořizovatel územního plánu povinen vycházet z hodnot území a tyto chránit již při pořizování územního plánu. Žalobce trval na tom, že územní plán již vesnickou památkovou zónu zohledňoval, neboť počítal s vyhotoveným Statutem vesnické památkové zóny z roku 1993, zahrnujícím ochranu všech objektů a prostorů této zóny. Dále poukázal na právní úpravu územního plánování, úkoly územního plánování a zdůraznil, že orgány státní památkové péče mohly dle § 22 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb. učinit vůči návrhu územního plánu písemnou připomínku.

Podle žalobce nahradil nadřízený dotčený orgán činnost orgánu státní památkové péče, když teprve v odůvodnění svého závazného stanoviska vypořádal jeho odkaz na dalších 29 staveb v obci.

Závaznému stanovisku nadřízeného orgánu státní památkové péče žalobce vytýkal stejná skutkově nesprávná východiska. Žalobce znovu poukazoval na fakt, že jím uváděné rodinné domy bezprostředně sousedí s pozemní komunikací a neustupují od komunikace na jihu, resp. severně od komunikace výstavba neustupuje do vyšších poloh zvedajícího se svahu údolí. Tedy i nadřízený orgán státní památkové péče vycházel z nesprávných skutkových zjištění.

Žalobce doplnil, že současný ani navrhovaný územní plán nestanoví žádné regulativy upravující konkrétní umístění stavby na pozemku, ani podobu staveb. Nesprávný je postup orgánu státní památkové péče, který se pořizování územního plánu neúčastní, byť jsou hodnoty území známy nejméně od roku 1993, a teprve následně stanoví vlastníkům pozemků konkrétní nepředvídatelné limity využití území, na základě adresátům neznámé metodiky. Takový postup je v rozporu se správním řádem a principem právní jistoty, který žalobci územní plán obce ■■■ založil. Pokud nadřízený dotčený orgán uvedl, že důvodem pro zamítnutí jeho stavebního záměru bylo pouze nevhodné umístění do severní části pozemku, naddimenzovaný počet a umístění vikýřů v ploše střechy garáže v různých výškách a hmotově menší přístavba garáže připojená k hlavnímu objektu, jde podle přesvědčení žalobce o důvody zástupné. Hlavním důvodem pro negativní posouzení stavebního záměru byla nevhodnost pozemku pro zástavbu, kterou však nemohly orgány státní památkové péče posoudit. Žalobce odkázal na fotografii stavby v obci, která má jak přístavbu garáže, tak i např. vytýkaná francouzská okna, kterou chtěl prokázat, že garáže v obci nejsou výhradně řešené jako samostatné stavby.

Podle přesvědčení žalobce nezohlednily správní orgány jeho soukromý zájem na využití předmětného pozemku, ani veřejný zájem formulovaný územním plánem, který

spočíval v zastavění plochy až 5 rodinnými domy. Žalobce odkázal rozsudek Nejvyššího správního soud sp. zn. 7 As 43/2009, podle něhož musí správní orgán při rozhodování na úseku památkové ochrany vždy pečlivě vážit, zda omezení vlastnického práva je proporcionální veřejnému zájmu na zachování památkové hodnoty dané lokality.

Závěrem žalobce namítal nepřezkoumatelnost potvrzujícího závazného stanoviska, protože nebyl zdůvodněn závěr o negativní a nenávratné změně vzhledu exponované části vesnické památkové zóny, nebylo uvedeno, jaký je současný konkrétní vzhled oblasti, jaké jsou jeho pohledové dominanty, jakým způsobem bude vzhled zasažen. Žalobce odkázal na právní názor Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 7 As 17/2010, podle kterého musí být součástí úvahy o organickém začlenění určité stavby i zhodnocení architektonické zdařilosti a přínosnosti či naopak neestetičnosti, přičemž bez komplexní úvahy o uvedených otázkách nelze na základě úsudku o cizosti určitého architektonického řešení toto odmítnout jako nepřípustné.

Dále žalobce tvrdil, že do jeho procesních práv bylo zasaženo postupem orgánu státní památkové péče, který vytýkané výhrady neodstranil ve smyslu § 5 správního řádu smírným odstraněním rozporu. Žalobce přitom orgán státní památkové péče žádal o metodickou pomoc pro účely realizace jeho stavby, byl vždy odmítnut s odůvodněním, že pozemek nelze zastavět.

Žalobce doplnil, že při projednávání stavebního záměru byl úředními osobami orgánu státní památkové péče informován, že v dané oblasti nikdy stavby stát nebudou a jakákoliv úprava projektu stavebního záměru je zbytečná. Žalobce trval na tom, že důvody uvedené v závazném stanovisku jsou zástupné, v rozporu s platným územním plánem není jakákoli výstavba principiálně povolována. Žalobce navrhoval, aby soud provedl jeho účastnickou výpověď a svědeckou výpověď Šárky Vavrušové.

Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného

Ve stručném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že žalobní body směřují do podkladových závazných stanovisek dotčených orgánů na úseku ochrany památek. Bylo-li vydáno nesouhlasné závazné stanovisko dotčeného orgánu, nastala zákonná překážka žádosti vyhovět. Ta by mohla být odstraněna pouze, pokud by nadřízený dotčený orgán změnil nesouhlasné závazné stanovisko na souhlas, nebo pokud by se žalobce s dotčeným orgánem dohodl o konečné podobě svého stavebního záměru, k němuž by bylo vydané souhlasné závazné stanovisko, což se ovšem nestalo. Protože jsou závazná stanoviska dotčených orgánů pro stavební úřad i žalovaného závazná, stavební úřad, potažmo žalovaný byli povinni jejich závěry převzít do odůvodnění svých rozhodnutí, neboť jde o posouzení odborných otázek, ke kterým stavební úřad a žalovaný nemají odbornou působnost. Žalovaný poté odkázal na odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu i odůvodnění svého rozhodnutí, která jsou obsáhlá a vyčerpávající. Žalovaný soudu navrhoval, aby žalobu zamítnul a napadené rozhodnutí potvrdil.

Žalovaný posléze doplnil vyjádření nadřízeného orgánu státní památkové péče. Tento správní orgán uvedl, že nebyl dotčeným orgánem pro schvalování platného územního plánu, neboť Vesnická památková zóna ■■■ byla prohlášena posléze, až s účinností od 1. 1. 2005. Není tudíž pravdou, že v době pořizování platného územního plánu mohl být dostatečně hájen veřejný zájem na úseku památkové péče. Podle § 28 odst. 2 písm. c) zákona č. 20/1978 Sb., o státní památkové péči (dále jen „památkový zákon“), totiž uplatňuje krajský úřad stanovisko k územně plánovací dokumentaci pro území, ve kterém je památková zóna nebo nemovitá národní kulturní památka. Navíc možnost vyjádřit se v rámci pořizování územních plánů bylo orgánu státní památkové péče umožněno až změnou památkového zákona zákonem č. 186/2006 Sb. od 1. 7. 2007. V odvolacím řízení se nadřízený orgán státní památkové péče nezabýval souladem mezi posuzovanou stavbou a platným územním plánem, neboť mu to dle § 14 odst. 2 památkového zákona nepřísluší. Ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona z hlediska územní ochrany sídla pouze stanovuje základní podmínky, které musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. K rodinným domům č. p. 175 a 178 nadřízený dotčený orgán uvedl, že obě tyto žalobcem zmiňované stavby jsou umístěny v potoční nivě a nacházejí se spíše v centrální části struktury, na rozdíl od navrhované stavby, která by narušila typickou urbanistickou strukturu, která je v této části charakteristická ustoupením obytné zástavby dále od komunikace na jih až k vodnímu toku a na severní straně až do vyšších poloh strmě se zvedajícího svahu údolí. Závazné stanovisko nadřízeného dotčeného orgánu odstranilo nedostatky, které obsahovalo původní závazné stanovisko. Nadřízený dotčený orgán odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 83/2014-43, ze kterého vyplývá, že správní řízení je třeba posuzovat v zásadě jako celek a nedostatky odůvodnění, které obsahuje původní rozhodnutí, může odstranit odvolací orgán tak, že se se všemi relevantními skutečnostmi vypořádá. K procesu schvalování nového územního plánu bylo konstatováno, že dotčený pozemek byl navržen jako nezastavitelný. Z uvedeného plyne, že jakmile byl orgán státní památkové péče dotčeným orgánem pro schvalování územního plánu, chránil hodnoty památkové péče v průběhu procesu pořizování územně plánovací dokumentace. Dále již byly ve vyjádření nadřízeného dotčeného orgánu uvedeny tytéž skutečnosti, které obsahovalo odůvodnění jeho závazného stanoviska, jež bylo součástí odůvodnění napadeného rozhodnutí.

III. Zjištění ze správního spisu

Ze správního spisu zjistil soud následující rozhodné skutečnosti:

Dne 7. 9. 2016 požádal žalobce o vydání rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu na pozemku parc. č. ■■■, který se nachází na území Vesnické památkové zóny ■■■. Podle předložené projektové dokumentace se jednalo o novostavbu rodinného domu o obdélníkovém půdorysu o rozměrech 23,76 x 7,02 m, o celkové podlahové ploše 318,5 m², se zastavěnou plochou budovy 199,70 m² – jednopodlažní nepodsklepený dům s obytným podkrovím z cihlových bloků, se sedlovou střechou o sklonu 40°, se střešní krytinou z cementovláknitých šablon černé barvy, s bílou fasádou s dřevěným obkladem tmavě hnědé barvy a kamenným soklem, s přístavbou garáže. Podle situačního výkresu C.4 měla být stavba umístěna v severní části pozemku u zpevněné komunikace č. II/592 na pozemku parc. č. ■■■, se sjezdem na tuto zpevněnou komunikaci.

K žádosti žalobce doložil mj. závazné stanovisko Magistrátu města Liberec jako orgánu státní památkové péče ze dne 30. 8. 2016, č. j. MML/ZPPP/Bad/172180/16-SZ124510/16/7, vydané podle § 14 odst. 2 a 3 památkového zákona, podle kterého je navrhovaný stavební záměr nepřípustný. Orgán státní památkové péče vyslovil výhrady k umístění stavby do severní části pozemku, k navazující stavbě garáže na stavbu rodinného domu, k rozdílné úrovni výšek hřebenů staveb, lodžii s francouzským oknem ve štítovém průčelí garáže a k počtu a velikosti střešních vikýřů. Dále konstatoval, že v minulosti nebyl pozemek zastavěn, v úrovni parcely se v dané části obce nenachází žádné stavby a nově projednávaný územní plán řeší území jako nezastavitelné. Odkázal na stanovisko Národního památkového ústavu v Liberci (dále jen „NPÚ“) vydané po projednání v interní odborné komisi dne 10. 3. 2014, 5. 5. 2014 a 13. 6. 2016, podle kterého navržené umístění, velikost a tvar rodinného domu neodpovídá urbanistické struktuře obce a měřítku zástavby na území vesnické památkové zóny, parcela je z hlediska památkové péče zcela nevhodná pro zástavbu. Zastavěním části území by došlo k výraznému narušení mimořádně dochované urbanistické struktury údolní lávové vesnice. Podle mapových podkladů k prohlášení památkové zóny se pozemek nachází na území, které určuje její charakter, a věc by se měla řídit nejprísnějšími regulativy. Proto by měly být zachovány všechny dochované prvky historické urbanistické struktury, tedy půdorys, parcelace, hmotové struktury i architektonické prvky historické zástavby. Samotný návrh stavby orgán státní památkové péče posoudil jako rozporný s principy novostavby v prostředí památkové zóny. Hodnotil jej jako akceptovatelný půdorysem hlavního objektu, ale naddimenzovaný přístavbou hmotově menší garáže ve srovnání s historickou zástavbou obce. K nevhodnému působení dochází také rozdílnou úrovní hřebenů obytné stavby a garáže při pohledu od východu, které je zvýrazněno prolomením lodžii do štítového průčelí. Lodžie byla označena jako ahistorický novotvar, který nemá ve vesnické památkové zóně opodstatnění. Také množství střešních vikýřů, jejich umístění a velikost neodpovídá historickým vikýřům, které se ve vsi objevují. Orgán státní památkové péče ukončil svou argumentaci tím, že realizace navrhované stavby v dané lokalitě by způsobila velmi výraznou, negativní a nevratnou změnu vzhledu exponované části Vesnické památkové zóny ■ a závažné narušení urbanistické struktury obce.

Vzhledem k negativnímu závaznému stanovisku orgánu státní památkové péče byla žalobcova žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu na předmětném pozemku zamítnuta rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 14. 9. 2016, č. j. OVUS/4024/2016/GB. Stavební úřad do odůvodnění svého rozhodnutí převzal skutečnosti uvedené v závazném stanovisku a konstatoval, že záměr žalobce není v souladu s požadavky uvedenými v § 90 stavebního zákona a že umístěním a realizací záměru by mohly být ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem nebo zvláštními právními předpisy.

Prvostupňové rozhodnutí napadnul žalobce odvoláním. Protože odvolací námitky směřovaly do obsahu závazného stanoviska orgánu státní památkové péče, vyžádal si žalovaný v rámci odvolacího řízení závazné stanovisko nadřízeného dotčeného orgánu na úseku státní památkové péče. Závazným stanoviskem ze dne 12. 12. 2016, č. j. KULK 95365/2016 KSCR 234/2016, Krajský úřad Libereckého kraje jako nadřízený dotčený orgán závazné stanovisko ze dne 30. 8. 2016 potvrdil jako zákonné a věcně správné. Konstatoval, že námitky týkající se zastavitelnosti území z pohledu stávajícího územního plánu nejsou předmětem řízení a orgánu státní památkové péče v řízení podle § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči nepřísluší posuzovat zastavitelnost území z pohledu územního plánu nebo

jiných právních aspektů. Protože byla Vesnická památková zóna ■■■ prohlášena vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 413/2004 Sb. s účinností od 1. 1. 2005, nebyl orgán státní památkové péče dotčeným orgánem pro schvalování územního plánu a neměl možnost v průběhu procesu pořizování územně plánovací dokumentace hodnoty památkové péče chránit, resp. od 1. 1. 2005 přistoupila k platnému územnímu plánu další veřejnoprávní ochrana vesnické památkové zóny. K seznamu objektů, které podle žalobce rovněž obsahují sporné prvky, nadřízený dotčený orgán uvedl, že orgán státní památkové péče svoje stanovisko vydal po prohlídce dotčeného území, při které poměry v území zhodnotil. Pokud žalobce uváděl jednotlivé nemovitosti obsahující sporné prvky, konkrétní prvky uvedl pouze u 7 z nich. Nadřízený dotčený orgán posléze zdůraznil, že problémem nebyly vikýře obecně, ale jejich umístění v ploše střechy garáže, která je oproti střechě hlavní budovy snížena, vikýře se tak nacházejí v jiné výšce, čímž dochází k nevhodným tvarům, které se na území vesnické památkové zóny nevyskytují. Naopak prvek červené plechové střechy se vyskytuje běžně a jeho výskyt je ve vesnické památkové zóně opodstatněný. Dále byly vypořádány námitky ohledně tvaru půdorysu žalobcem zmiňovaných dalších staveb. K námitkám týkajícím se rázu a charakteru obce nadřízený dotčený orgán uvedl, že problémem nebyl půdorys hlavní budovy, ale i přístavba v podobě hmotově menší garáže. Prvky, které obsahuje navržená stavba, se na nemovitostech vesnické památkové zóny sice vyskytují, ale jak vikýře, tak přístavba byly použity nevhodně. Jako problematické nadřízený dotčený orgán vnímal i umístění objektu v rámci pozemku, který je v území tvořeném rovinatou zatravněnou potoční nivou s průjezdní komunikací do středu vesnice, jehož zastavění v severní části není v souladu s mimořádně dochovanou urbanistickou strukturou údolní lánové vesnice. V ostatních bodech se nadřízený dotčený orgán se ztotožnil s důvody uvedenými v potvrzovaném závazném stanovisku, při jehož vydání vycházel orgán státní památkové péče ze znalosti prostředí vesnické památkové zóny, odborné literatury a písemného vyjádření odborné organizace památkové péče.

Napadeným rozhodnutím ze dne 26. 1. 2017, č. j. OÚPSŘ 311/2016-rozh., žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu tak, že do výrokové části doplnil odkaz na § 92 odst. 2 stavebního zákona a § 149 odst. 3 správního řádu, podle nichž měla být žádost správně zamítnuta, a s ohledem na závěry závazného stanoviska nadřízeného orgánu státní památkové péče ve zbývajících částech rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil jako zákonné a věcně správné. Do odůvodnění rozhodnutí žalovaný převzal důvody uvedené nadřízeným dotčeným orgánem a konstatoval, že stavební úřad nepochybil, když žalobcovu žádost o umístění stavby rodinného domu zamítnul. Bylo totiž prokázáno, že z hlediska státní památkové péče je stavba nepřípustná, není tedy v souladu s požadavky uvedenými v § 90 písm. e) stavebního zákona. K námitce týkající se zastavitelnosti z pohledu stávajícího územního plánu žalovaný konstatoval, že dle platného územního plánu obce ■■■ schváleného dne 7. 7. 2003 se stavba navrhuje umístit v plochách smíšené zástavby – podnikání – bydlení, ve které je skutečně možné stavbu rodinného domu umístit, ovšem za předpokladu, že nebude v rozporu s dalšími zájmy, které stavební zákon chrání, v daném případě, pokud by nebyla v rozporu se zájmy chráněnými orgány státní památkové péče.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb.,

soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

K projednání žaloby nařídil soud ústní jednání, které v souladu s § 64 s. ř. s. ve spojení s § 101 odst. 3 o. s. ř. provedl v nepřítomnosti žalobce. Žalovaný setrval na svých argumentech, zdůraznil, že napadené rozhodnutí se vypořádalo s rozdíly staveb, na které žalobce poukázal. I laik z mapky pozná, že zástavba v dané lokalitě ustupuje na jedné straně za vodní tok, na druhé straně za komunikace, která bývala v obci komunikací hlavní. Soud doplnil dokazování shlednutím fotografie novostavby rodinného domu s přístavbou garáže a francouzskými okny. Naopak nevyhověl žalobcovu návrhu na provedení důkazu jeho účastnickou výpovědí a svědeckým výsledkem [REDAKCE]. Tyto důkazy vyhodnotil soud jako nadbytečné, neboť za rozhodné považoval skutečnosti, o které orgán státní památkové péče opřel své závazné stanovisko a které byly uvedeny v jeho odůvodnění.

Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím stavebního úřadu, jimiž byla zamítnuta žalobcová žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu na pozemku parc. č. [REDAKCE] s odkazem na § 92 odst. 2 stavebního zákona a § 149 odst. 3 správního řádu. Důvodem bylo posouzení stavebního záměru jako nepřijatelného dotčenými orgány na úseku ochrany státní památkové péče.

Podle § 90 písm. c) stavebního zákona stavební úřad v územním řízení stavební záměr žadatele posuzuje mimo jiné z hlediska, zda je v souladu s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů. Prostřednictvím stanovisek dotčených orgánů a jejich požadavků ve smyslu § 4 odst. 2 stavebního zákona je v územním řízení zajištěna ochrana veřejných zájmů na tom kterém úseku státní správy. Závazná stanoviska dotčených orgánů jsou pro stavební úřad závazným podkladem. Podle § 92 odst. 2 stavebního zákona platí, že pokud není záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90 nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne. Z citovaného ustanovení ve spojení s § 149 odst. 3 správního řádu vyplývá, že negativní závazné stanovisko k umístění stavebního záměru vede bez provádění dalšího dokazování k vydání rozhodnutí, kterým se žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby zamítne.

Veřejné zájmy na ochraně státní památkové péče prosazují a chrání orgány státní památkové péče. Ty podle § 14 odst. 2 památkového zákona vydávají závazná stanoviska mimo jiné k zamýšlené stavbě vlastníku nemovitosti, která je v památkové zóně. V takovém závazném stanovisku v souladu s § 14 odst. 3 památkového zákona vyjádří, zda je záměr z hlediska zájmů státní památkové péče přípustný, a stanoví podmínky, za kterých jej lze připravovat a provést, přitom vychází ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. V souladu s § 14 odst. 6 památkového zákona vydává orgán státní památkové péče závazné stanovisko po předchozím písemném vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Na obsah takového závazného stanoviska jsou kladeny vysoké nároky, pro jeho obsah, formu a náležitosti se podle § 154 správního řádu přiměřeně užijí § 67 a § 68 správního řádu upravující náležitosti rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

22. 10. 2011, č. j. 9 As 21/2009-150, publ. ve Sb. NSS 2381/2011, rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). Směřují-li odvolací námitky uplatněné v územním řízení do závěrů závazného stanoviska, postupuje odvolací orgán podle § 149 odst. 4 správního řádu a u nadřízeného dotčeného orgánu si vyžádá změnu nebo potvrzení závazného stanoviska. Odvolací správní orgán musí ověřit, zda nadřízený dotčený orgán dostatečně reagoval na odvolací námitky, chybějící odborné úvahy totiž nemůže sám nahradit. Nepřezkoumatelnost závazného stanoviska má zpravidla za následek nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, pro které bylo stanovisko závazným podkladem (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, publ. ve Sb. NSS 3018/2014). Tato obecná východiska považoval soud za potřebné shrnout, neboť podstatou žalobních námitek je nesouhlas žalobce ze závěry orgánů státní památkové péče obsažených v jejich závazných stanoviscích k navrhované stavbě rodinného domu.

S ohledem na vázanost skutkovým a právním stavem v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 s. ř. s., považoval soud za irelevantní argumenty obou stran i nadřízeného orgánu státní památkové péče, které se týkaly probíhajícího procesu přijímání nového územního plánu obce ■■■. Pro posouzení napadených závazných stanovisek není podstatné, do jaké plochy bude napříště žalobcův pozemek v připravovaném územním plánu zařazen, zda bude zastavitelný či nikoli. Rovněž není na místě, aby se soud zabýval žalobcovými připomínkami ohledně nedostatečné regulace území (žádné regulativy ohledně umístění a charakteru staveb) v navrhovaném územním plánu. Podstatné je, a žalobce to sám připustil, že nadřízený orgán státní památkové péče při posouzení stavebního záměru jednoznačně konstatoval, že orgánům státní památkové péče nepřísluší záměr hodnotit z pohledu zastavitelnosti pozemku dle územního plánu. Argumentaci žalovaného a nadřízeného orgánu státní památkové péče připravovaným územním plánem, ve kterém byl dotčeným orgánem vysloven požadavek na nezastavitelnost pozemku, chápe soud jako snahu zdůraznit konzistentnost pohledu orgánů státní památkové péče na danou otázku.

Stejně tak nemůže soud hodnotit zákonnost postupu správních orgánů, konkrétně na úseku ochrany státní památkové péče, při pořizování a přijímání stávajícího územního plánu. Zmínka o přípravě vyhlášení vesnické památkové zóny a jejího statutu z roku 1993 v platném územním plánu obce ■■■ (kapitola C 2. Památková ochrana) a absence závazného regulativu k umístění stavby v ploše č. 4 – smíšená plocha nezakládají žalobci žádnou právní jistotu, že zamýšlený stavební záměr nebude orgány státní památkové péče vyhodnocen z hlediska ochrany hodnot Vesnické památkové zóny ■■■ jako nepřípustný. Orgány státní památkové péče sice mohly podle § 22 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinného v době přijímání platného územního plánu, uplatnit připomínky vůči návrhu územního plánu, z hlediska zákonnosti napadených závazných stanovisek však považuje soud za určující dvě věci. Za prvé to, že orgán státní památkové péče nebyl dotčeným orgánem a k územnímu plánu nevydával závazné stanovisko, kterým by byl podle § 4 odst. 3 stavebního zákona v územním řízení vázán. Ve shodě se žalovaným soud uvádí, že závazné stanovisko je podle § 28 odst. 2 písm. c) památkového zákona krajským úřadem vydáváno k územně plánovací dokumentaci pro území, ve kterém je vyhlášena památková zóna, a to až s účinností od 1. 1. 2007 v důsledku novelizace památkového zákona zákonem č. 186/2006 Sb. A za druhé je podstatné, že k požadavkům na využití území stanoveným územním plánem přistoupila od 1. 1. 2005 povinnost v souladu s § 3 písm. d) vyhlášky č. 413/2004 Sb., o prohlášení

území s historickým prostředím ve vybraných obcích a jejich částech za památkové zóny a určení podmínek pro jejich ochranu, zajistit při nové výstavbě ve Vesnické památkové zóně ■ respektování charakteru a měřítka dochované zástavby a její prostorové uspořádání.

Pochybení nadřízeného orgánu státní památkové péče soud neshledal v postupu, kdy se tento dotčený orgán v závazném stanovisku ze dne 12. 12. 2016 vypořádal s odkazem žalobce na 29 staveb v obci, které obsahují umístěvanému stavebnímu záměru vytýkané stavební prvky. Podle § 149 odst. 4 správního řádu si odvolací správní orgán vyžádá, směřující-li odvolání proti obsahu závazného stanoviska, jeho potvrzení či změnu od nadřízeného dotčeného orgánu. Z uvedeného tedy vyplývá, že pokud nadřízený dotčený orgán shledá závazné stanovisko vydané v I. stupni řízení věcně správným, a to i přes nedostatky jeho odůvodnění, potvrdí jej. Přitom bude nepochybně jeho povinností reagovat v potvrzujícím stanovisku dostatečným způsobem na vytýkané nedostatky odborného posouzení tak, aby dostál požadavkům na přezkoumatelnost závazného stanoviska, neboť pouze prostřednictvím jeho odůvodnění lze provést soudní přezkum ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. Přesně tímto způsobem nadřízený orgán státní památkové péče postupoval. Nedostatky odůvodnění závazného stanoviska orgánu státní památkové péče ze dne 30. 8. 2016, které se výslovně nevypořádalo s podobou žalobcem označených staveb, napravil a podrobně se vyjádřil k jednotlivým sporným prvkům, z pohledu jejich podoby a výskytu na území vesnické památkové zóny.

V tomto ohledu byly odvolací námitky žalobce dostatečným způsobem vypořádány. Nadřízený orgán státní památkové péče připustil, že se na území obce výrazné prvky na střechách, jakými jsou i vikýře, vyskytují. Vysvětlil ovšem současně, že nevhodné bylo použití tohoto prvku díky množství vikýřů a jejich umístění na ploše střechy garáže, která je oproti budově hlavního objektu snížena. Ve spojení s odůvodněním závazného stanoviska ze dne 30. 8. 2016, jež zmiňovalo také nevhodnou velikost vikýřů, která neodpovídá historickým vikýřům, považuje soud žalobcovy námitky za dostatečně vyvrácené. Stejný závěr lze zaujmout ke zdůvodnění užití dalšího výrazného prvku na nemovitostech, které žalobce konkrétně označil, a to plechových, též červených střešních krytin. Nadřízený dotčený orgán řádně odůvodnil, že se na území obce historicky vyskytovaly stavby s půdorysem do písmene H. Zdůraznil ale, že důvodem negativního stanoviska nebyl tvar půdorysu navrhované domu sám o sobě, ale především spojení hlavní budovy s přístavbou garáže, která je hmotově menší. Důsledkem toho byla naddimenzovaná podoba stavby rodinného domu s nevhodnou přístavbou a nevhodně zvolenými prvky, mj. také lodžii s francouzským oknem ve štítovém průčelí. Soud zdůrazňuje, že tyto závěry byly učiněny na základě zjištění orgánu státní památkové péče, který provedl prohlídku území a respektoval obsah vyjádření NPÚ jako odborné organizace ze dne 8. 6. 2016 (vycházející z posouzení záměru v interní odborné komisi dne 13. 6. 2016, navazujícím na předchozí ze dne 10. 3. 2014 a 5. 5. 2014), dále na základě mapy stabilního katastru obce a po zhodnocení fotodokumentace žalobcem označených nemovitostí.

Ani žalobcem předložená fotografie novostavby rodinného domu s přístavbou garáže a francouzskými okny tyto odborné závěry nevyvrací. Ojedinelá fotografie nijak neprokazuje, že žalobcem označené prvky charakterizují zástavbu v dané lokalitě. Nelze rovněž přehlédnout, že přístavba garáže rodinného domu na fotografii je zakomponována v terénu a tvoří přílepek (ve smyslu pokračování obdélníkového půdorysu) hlavní stavby, jako

v případě posuzovaného stavebního záměru, kdy jednak hřebeny hlavní budovy a garáže vytváří rozdílnou úroveň hřebenů, jednak stavba jako celek byla rozměrově naddimenzována, jak konstatovaly orgány státní památkové péče.

Soud také nepřisvědčil žalobci, že závazné stanovisko, ze kterého vycházelo napadené rozhodnutí žalovaného, je nepřezkoumatelné, neboť nebyl dostatečně popsán konkrétní vzhled oblasti, jeho pohledových dominant a zásah do toho vzhledu. Podle přesvědčení soudu závazné stanovisko podobu lokality, do které měl být umístěný stavební záměr situován, dostatečně popisuje. Konkretizuje, že pozemek je situován ve východní části vesnické památkové zóny při jejím počátku a že dotčené území tvoří rovinatá zatravněná potoční niva toku Rokytky, jež nebyla v této části nikdy zastavěna. Pozemek byl hodnocen jako důležitý předěl mezi komunikací a zástavbou umístěnou u vodního toku. Urbanistická struktura údolní lánové vesnice byla také přiblížena dostatečně, její charakteristiku v dané lokalitě udává ustoupení obytné zástavby dále od komunikace na jih k vodnímu toku a na severní straně do svahu údolí. Z uvedeného vyplývá, že v této části vesnické památkové zóny není žádná pohledová dominant, ovšem umístěním stavby v severní části pozemku k probíhající komunikaci by byla narušena hodnota vesnické památkové zóny spočívající v charakteristickém urbanistickém uspořádání staveb.

Tyto závěry, kterým se žalobce brání, mají podle přesvědčení soudu oporu ve spisovém materiálu. Charakteristické uspořádání staveb v lokalitě, do které spadá žalobcův pozemek, vyplývá z mapových podkladů. Nevhodnost umístění stavby v navrhované části pozemku, které by způsobilo výrazné narušení mimořádně dochované urbanistické struktury údolní lánové vesnice, vyplývá již z odborného vyjádření NPÚ ze dne 8. 6. 2016, které je dle § 14 odst. 6 památkového zákona podkladem pro závazné stanovisko orgánu státní památkové péče. Zmiňuje-li NPÚ při hodnocení žalobcova stavebního záměru metodiku, jde o výraz toho, že správní uvážení ohledně ochrany hodnot vesnické památkové zóny vychází ve smyslu § 14 odst. 3 památkového zákona ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, a musí být založeno na odborných poznatcích. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52, správní uvážení „... musí přirozeně být založeno v první řadě na odborné kompetenci příslušného odborně specializovaného správního orgánu, který se zabývá ochranou kulturních památek, a musí tedy vycházet z hledisek, o nichž v odborné památkářské obci panuje obecné přesvědčení, že mají být vzata v úvahu. Takový správní orgán je tedy nepochybně povinen znát nejnovější odborně relevantní trendy v památkové ochraně a dokázat zhodnotit, zda a jak mají být v jeho činnosti aplikovány. Proto musí stále zvažovat, zda jeho dosavadní správní praxe je v souladu s aktuálním stavem vědeckého poznání v daném oboru, a pokud nikoli, je povinen ji novým vědeckým poznatkům přizpůsobit. Patříčná úroveň odbornosti je zákonným znakem jeho rozhodování a může být podrobena soudní kontrole v rámci správního soudnictví. ...“. Bylo tedy naopak žádoucí, aby závazná stanoviska vycházela při hodnocení žalobcova stavebního záměru z odborných požadavků na ochranu určujícího pásma vesnické památkové zóny, do kterého lokalita spadá.

Namítá-li žalobce v této souvislosti, že obdobným způsobem je v současnosti umístěna v obci řada staveb a deklarovaná koncepce zástavby neodpovídá realitě dané lokality, jde pouze o tvrzení žalobce, které nekoresponduje odborným závěrům NPÚ a dotčených orgánů na úseku státní památkové péče. Pokud se žalobce dovolával umístění rodinných domů

č. p. ■■■ a č. p. ■■■, případně dalších staveb, jde o stavby, které jsou od uvažovaného místa novostavby vzdálenější a které se přibližují centrální části vesnické památkové zóny.

V postupu orgánu státní památkové péče žalobce dále spatřoval porušení § 5 správního řádu, podle kterého se správní orgán pokusí o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci, pokud to povaha projednávané věci umožňuje. Uvedené ustanovení umožňuje, aby správní orgán umožnil smírné odstranění např. rozporů v skutkových tvrzeních či případných rozporů mezi stanovisky dotčených orgánů.

Toto ustanovení se však mohlo stěží uplatnit v projednávané věci, v níž žalobce požádal orgán státní památkové péče o závazné stanovisko k umístění stavby v podobě zachycené v projektové dokumentaci. Jak z písemného vyjádření NPÚ, tak závazného stanoviska orgánu státní památkové péče vyplývá, že žalobce již v minulosti obdržel negativní závazné stanovisko a že při konzultaci byl předkladatel (projektant) upozorněn na výhrady k umístění stavby na pozemku i problematičnost konkrétní podoby navrhovaného rodinného domu s přístavbou garáže. Pokud na tyto výhrady projektová dokumentace (přes předchozí negativní posouzení a negativní závazné stanovisko z roku 2014) nereagovala (případně reagovala nedostatečně), nelze orgánu státní památkové péče vytýkat, že se nepokusil o smírné řešení. Není možné po NPÚ i dotčených orgánech na úseku ochrany státní památkové péče požadovat, aby akceptovaly konkrétní stavební záměr, mají-li za to, že by jeho umístěním, resp. provedením byly chráněné hodnoty vesnické památkové zóny dotčeny. Soud také konstatuje, že další přístup orgánu státní památkové péče, který žalobce popisuje ve svém sdělení ze dne 12. 9. 2017, nemůže být soudem zohledněn při posuzování zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

Vzhledem ke shora přijatým závěrům posoudil krajský soud žalobu jako nedůvodnou a zamítl ji postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 18. října 2017.

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu